

De berekening van de baten van de ombouw van het binnenkort overcomplete zwembad de Blenk naar een integraal preventief gezondheidscentrum voor ouderen, het Senioren Beweeg- en Trefcentrum Vitaal 85

Inleiding:

Gerichte gezondheidsbevordering voor ouderen draagt bij aan het voorkomen of uitstellen van de zorg- en ondersteuningsaanvraag van ouderen. Er is sprake van veel vermijdbare gezondheidsklachten onder ouderen. Zelfs op latere leeftijd en met chronische ziektes valt nog veel gezondheidswinst te boeken door alsnog over te stappen op een gezondere leefstijl.

De wetenschap houdt zich ook steeds meer bezig met het voorkomen van ziektes en het veel langer gezond en vitaal oud worden. Men noemt dit in het Engels “**longevity**”, een combinatie van **long + vitality**. Vitaal 85 is de praktische uitvoering van zo’n op longevity gerichte doelstelling. De opzet is om 55plussers te faciliteren om op een zo prettige mogelijke en uitvoerbare manier hun leefstijl zo aan te passen dat de kans op het krijgen van een chronische ziekte drastisch wordt verkleind. En is iemand al chronisch ziek dan zal Vitaal 85 helpen bij het verlichten van de symptomen en de kans op complicaties verkleinen. Leefstijl optimalisatie zal tevens leiden tot meer levenskracht, meer energie en een zonniger kijk op het leven. Voor zo’n leefstijl optimalisatie zijn motivatie en discipline onontbeerlijk. Juist door het samenbrengen van alle mogelijkheden om te werken aan alle facetten van zo’n optimale leefstijl onder 1 dak wordt het ook voor de vele senioren die daarmee wat meer moeite hebben een stuk gemakkelijker op te brengen dan als het verspreid over vele locaties en door diverse instanties wordt aangeboden. Vitaal 85 zorgt ervoor dat de deelnemende senioren langer in een goede gezondheid verkeren, langer sociaal actief blijven en langer zelfredzaam. In dit rapport wordt een poging gedaan om de te verwachten positieve effecten te beoordelen en zo veel mogelijk te kwantificeren .

Baten van dit Vitaal 85 centrum:

In dit rapport een inschatting van de te verwachten baten van dit centrum. Helaas blijkt dat daar in Nederland nog vrijwel geen onderzoek naar is gedaan. Er zijn diverse instanties als o.a. de GGD en het RIVM benaderd, maar behalve wat tips konden deze ons niet echt helpen.

Daarom is er eigen onderzoek gedaan en daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de GGD Noord- en Oost Gelderland gezondheidsmonitor voor de 65-plus leeftijdsgroep, de z.g. Ouderenmonitor 2010, die elke 4 jaar wordt geactualiseerd. Hierin wordt de actuele gezondheidssituatie van deze ouderen in de Achterhoek en de gemeente Oude IJsselstreek weergegeven. Op grond van de Wet Publieke Gezondheid moet elke gemeente een nota gezondheidsbeleid opstellen voor de lokale bevolking. Daarnaast is gebruik gemaakt van de cijfers van het Centraal Bureau Statistiek, het CBS, dat voor onze gemeente ook heel veel gegevens vastlegt.

De baten van het preventieve gezondheidscentrum Vitaal zijn in 8 delen op te splitsen:

1. De gezondheidsbaten voor de deelnemende individuele 55-plusser zelf.
2. De baten voor de uitkeringsgerechtigden.
3. De baten voor de naaste familie, burens en vriendenkring van een deelnemer.
4. De baten van een langere participatie van de deelnemers aan de samenleving.
5. De financiële baten voor de gemeente Oude IJsselstreek.
6. De financiële baten voor de ziektekostenverzekeraars.
7. Het sneeuwbal effect op andere 55-plussers.
8. De uitstraling van de gemeente Oude IJsselstreek.

Actuele gezondheidscijfers van de 65-plussers in de Oude IJsselstreek:

Algemene kenmerken 65-plussers regio Achterhoek:

44% man, 56% vrouw

55% tussen 65-74, 34% tussen 75-85 en 11% ouder dan 85

68% gehuwd of samenwonend. 27% is verweduwd, 2% gescheiden en 3% ongehuwd

10% is van allochtone afkomst

Leefstijlcijfers in de gemeente Oude IJsselstreek: (Ouderenmonitor GGD)

49% van de 65-plussers heeft overgewicht en 15% ernstig overgewicht.

22% van de 65-plussers drinkt meer alcohol dan aanbevolen door de Gezondheidsraad.

10% van de 65-plussers rookt nog.

32% van de 65-plussers is matig, 4% ernstig en 2% ernstig eenzaam.

15% van de 65-plussers krijgt mantelzorg.

82% van de 65-plussers krijgt per jaar 1 of meerdere langdurige ziektes of aandoeningen.

Meest voorkomende van langdurige ziektes en aandoeningen bij 65 plussers in de Achterhoek:

Hoge bloeddruk	37%
Gewrichtsslijtage van heupen of knieën	36%
Suikerziekte, diabetes	16%
Ernstige aandoening van de rug	14%
Ernstige aandoening van nek of schouder	13%
Onvrijwillig urineverlies	13%
Astma, chronische bronchitis, longemfyseem of CARA/COPD	12%
Botontkalking (osteoporose)	12%
Chronische gewrichtsontsteking	11%
Ernstige aandoening van elleboog, pols of hand	10%
Ernstige hartaandoening anders dan hartinfarct	10%
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	10%
Een vorm van kanker	8%
Prostaatklachten (niet prostaatkanker of prostaatontsteking)	8%
Beroerte, hersenbloeding, herseninfarct, TIA	7%
Duizeligheid met vallen	7%
Hartinfarct	5%
Migraine, ernstige hoofdpijn	5%

Gevolgen van deze ziektes en aandoeningen voor 65-plussers:

55% wordt hierdoor belemmerd bij het uitvoeren van de dagelijkse bezigheden

Aantal overledenen per jaar per leeftijdscategorie: (afgeleid van landelijke CBS cijfers over 2010):

55-60 jaar	13 personen	totaal tijdens deze periode	65
60-65 jaar	19 personen		95
65-70 jaar	28 personen		140
70-75 jaar	31 personen		155
75-80 jaar	41 personen		205
80-85 jaar	56 personen		280
85-90 jaar	60 personen		300
90-95 jaar	42 personen		210
95-100 jaar	17 personen		85

Totaal sterfte onder senioren 307 personen (van de in totaal 419 overledenen in 2010)

Sociaaleconomische status van de 65-plussers in de gemeente Oude IJsselstreek:

25% heeft alleen basisonderwijs gehad
49% MAVO of LBO
12% MBO
12% HBO of WO
9% heeft enige moeite om rond te komen
2% heeft grote moeite om rond te komen
23% heeft uitsluitend een AOW-uitkering

Mensen met een uitkering (CBS op 31-12-2010):

WAO	1250
Wajong	400
WW	700
Bijstand	480
Totaal	<u>2.830</u>

Berekening van de baten Vitaal 85:

Levensverwachting, zorgbehoefte en invloed leefstijl:

Hiervoor is gebruik gemaakt van de gegevens van het CBS. Dit zijn weliswaar landelijke gemiddelden maar in de praktijk blijkt dat de lokale cijfers hier niet veel van afwijken:

Op 55 jarige leeftijd hebben mensen gemiddeld de volgende levensverwachtingen (cijfers CBS 2010)

	Gezonde Levens- verwachting	Periode met afnemende gezondheid	Periode met toenemende zorgbehoefte	Periode met geestelijke zorgbehoefte	Levens- verwachting
Laag inkomen					
Mannen	67,5	10,5	7,4	3,2	78,0
Vrouwen	67,5	14,0	11,7	5,4	81,5
Midden inkomen					
Mannen	72,1	10,1	6,2	1,8	82,2
Vrouwen	73,8	12,8	11,6	5,4	86,6
Hoog inkomen					
Mannen	76,7	7,2	4,8	1,2	83,9
Vrouwen	77,5	9,3	8,1	3,2	86,8
Gemiddeld M/V	72,5	10,7	8,2	3,3	83,2

Wat valt hierbij op:

1. De grote verschillen tussen mensen met een hoog en een laag inkomen; ze worden beduidend ouder, sukkelen veel minder lang met hun gezondheid en hebben ook minder lang hulp nodig.
2. Vrouwen in elke inkomensgroep sukkelen veel langer met hun gezondheid en hebben beduidend langer hulp nodig dan mannen.
3. De gezonde levensverwachting (periode van het leven dat men gezond is) voor zowel mannen en vrouwen in dezelfde inkomensklasse is vrijwel gelijk. Maar tussen een laag en een hoog inkomen is het verschil bijna 10 jaar! De middenklasse ligt hier ongeveer midden tussen in.
4. Hoe langer de gezonde levensverwachting hoe korter de periodes van sukkelen met afnemende gezondheid en die met toenemende behoefte aan hulp.

Oorzaak van dit grote verschil in gezonde levensverwachting:

Deskundigen zeggen dat het grote verschil tussen mensen in diverse inkomensgroepen niet kan worden veroorzaakt door genetische verschillen maar uitsluitend door andere leefstijlen. Mensen met een hoger inkomen volgen in het algemeen een gezondere leefstijl. Hieruit kunnen we concluderen dat de leefstijl een zeer grote invloed heeft op de gezondheid van mensen.

Grote zorgen om dit grote verschil in gezonde levensverwachting:

Europa en onze regering zijn bezorgd om dit grote verschil in gezonde levensverwachting en dat ook eens de trend heeft om steeds groter te worden. Dit kan leiden tot een echte 2-deling in de maatschappij. Europa heeft daarom het programma *“Active and Healthy Ageing Innovation Partnership with the ultimate aim to increase the average healthy lifespan of EU citizens by 2 years by 2020.”* De Nederlandse regering is een jaar geleden gestart met het nationale preventie programma *“Alles is gezondheid”* met de intentie om de gezonde levensverwachting van vooral de lage inkomensgroepen te verhogen.

De bijdrage van Vitaal 85 aan het verhogen van de gezonde levensverwachting, vooral voor de lage en de midden inkomensgroep:

Vitaal 85 promoot de leefregels voor een gezondere leefstijl en legt uit wat concreet de grote voordelen hiervan zijn.

Vitaal 85 faciliteert het om op zo laagdrempelig mogelijke wijze de leefregels voor een gezondere leefstijl te kunnen naleven, ook voor de laagste inkomensklasse en inwoners met een uitkering.

Vitaal 85 meet periodiek de gezondheid van liefst alle senioren om aan een ieder de effecten duidelijk te maken van de tot dan toe gevolgde leefstijl.

Waarom Vitaal 85:

Iedere professional in de gezondheidszorg weet hoe moeilijk het is om mensen tot een blijvende gedragsverandering (gezondere leefstijl) te bewegen. Het overgrote deel van de patiënten die het advies krijgen om b.v. dagelijks een uurtje matig intensief lichamelijke activiteit uit te voeren blijkt hier niet langdurig invulling aan te kunnen geven.

Vitaal 85 is een uitbreiding op de succesvolle aanpak van dit probleem gedurende bijna 5 jaar door de FreeWheel Club, zowel in aantal deelnemers als in aantal te ondersteunen leefregels. Het is door deze Club wel duidelijk geworden dat als senioren samen als groep onder eigen regie de aanpak van de oefeningen en andere activiteiten kunnen bepalen, zonder het gevoel overgeleverd te zijn aan commerciële motieven of betutteling door bestuurders of professionals, heel belangrijk is voor het succes.

De 10 geboden of leefregels aanbevolen door Vitaal 85 voor een gezonde leefstijl (voor senioren):

1. Doe 6 dagen per week 1 uur lang matig intensieve lichamelijke oefeningen voor de rest van je leven.
2. Neem op minstens 2 van deze dagen krachttraining op in de oefeningen.
3. Blijf niet te lang achter elkaar zitten en sta elk half uur even op.
4. Eet en drink matig, vermijd geraffineerde suiker en fructose en voorkom zwaarlijvigheid.
5. Stop onmiddellijk met roken en andere verslavingen.
6. Geef minder geld uit dan je binnen krijgt en voorkom armoede.
7. Zorg voor een uitstekende relatie met partner, kinderen, burens, familie en vrienden.
8. Leef zinvol, blijf je talenten benutten voor de samenleving, neem hieraan veelvuldig deel, doe geregeld vrijwilligerswerk en voorkom eenzaamheid.
9. Kom dagelijks buiten en pak zoveel mogelijk een half uurtje zonlicht mee. Hierdoor wordt alleen in de zomermaanden meestal voldoende vitamine D aangemaakt. De rest van het jaar is de zon hier niet krachtig genoeg. Het dagelijks innemen van een vitamine D3 supplement met een hoge dosering (4000 IE of 100microgram), liefst in combinatie met Vitamine K, is dan noodzakelijk evenals het drinken van 2 kopjes groene thee of een groene thee extract. Naast deze noodzakelijke supplementen hebben mensen met een bepaalde aanleg of kwaal soms nog andere nodig.

10. Vergeet wekelijks maximaal één dag de regels voor eten/drinken. Plan deze dag liefst op een moment als het toch al moeilijk zal worden om hieraan te voldoen, bv een verjaardag of feestje.

Schatting van de relatie tussen leefstijl en de gezonde levensverwachting:

De oorzaak van het verschil van 10 jaar in de gezonde levensverwachting tussen lage en hoge inkomens wordt door ons voor de helft toegerekend aan de veronderstelling dat ze gemiddeld 2x per week te voldoen aan de eerste 3 leefregels. De andere helft rekenen we toe aan het wat beter volgen van de overige leefregels zoals gezonder eten, minder stress vanwege financiële problemen, minder eenzaamheid, minder verslavingen en een hogere participatie aan de samenleving.

Hieruit wordt de volgende schatting afgeleid:

1. Voor elke dag in de week dat er levenslang gemiddeld volgens bovenstaande eerste 3 leefregels wordt bewogen wordt de gezonde levensverwachting met 2 jaar verhoogd. Voor een wat minder goede dagelijkse beweging is dit een stuk lager, bv voor het dagelijks uitlaten van een hond misschien maar een 0,5 jaar per dag. Met alleen bewegen kan de gezonde levensverwachting dus met maximaal 14 jaar worden verhoogd. Uitgaande van minimaal 67,5 jaar wordt de gezonde levensverwachting dan 81,5 jaar.
2. Door te voldoen aan de andere 7 leefstijlregels kan nog eens 12,5 jaar worden gewonnen, dus bij het volledig voldoen vanaf 55 jaar aan alle leefregels kan de gezonde levensverwachting oplopen tot 94 jaar. In de praktijk zal dit niet zo vaak lukken, maar een gezonde levensverwachting van 85 jaar lijkt goed te realiseren, vandaar Vitaal 85!
3. Op basis van extrapolatie van de CBS cijfers hoort bij een gezonde levensverwachting van 85 jaar een periode van 4,0 jaar met afnemende gezondheid, waarvan 3 jaar met een oplopende behoefte aan zorg.

Het is echt niet nodig om hiervoor als een monnik te gaan leven maar investeer wel dagelijks in je gezondheid door zoveel mogelijk de eerder genoemde leefregels voor een gezonde leefstijl te volgen. Maak liefst met 55 jaar een keuze van wat je met de rest van je leven wil. Wie gezond 90 wil worden moet wat meer investeren dan iemand die 80 al mooi vindt!

Helaas zal niet iedereen met 55 jaar starten met een gezonde leefstijl. Maar ook het op latere leeftijd overgaan op een gezondere leefstijl levert nog heel veel op, zelfs als men al in de periode van afnemende gezondheid is beland.

Belangrijk is te beseffen dat bovenstaande becijferingen gaan over statistische gemiddelden en niet om individuele garanties! Ook met een gezonde leefstijl kan men vroegtijdig nog een ernstige ziekte of aandoening oplopen, maar de kans daarop is wel een stuk kleiner.

Schatting van de levensverwachting, de gezonde levensverwachting, enz. van de gemiddelde deelnemer

Vitaal 85: *(Uitgaande van gemiddeld 3 x per week goed bewegen, het gewicht met 5kg te verlagen en zich door een geregelde deelname aan allerlei sociale activiteiten veel minder vaak eenzaam en nutteloos te voelen en jaarlijks de actuele gezondheid te laten meten, zodat er nog tijdig kan worden bijgestuurd!)*

Langdurige deelnemer Vitaal 85	Gezonde levenswachting	Periode met afnemende gezondheid	Periode met toenemende zorgbehoefte	Periode met geestelijke zorgbehoefte	Levensverwachting
Mannen	81	5,5	4,0	1,5	86,5
Vrouwen	81	7,5	6,0	2,5	88,5
Gemiddeld M/V	81	6,5	5,0	2	87,5

Conclusie:

Vergeleken met het gemiddelde over alle 12.000 55-plussers in de gemeente leven deelnemers aan Vitaal-85 **4,3** jaar langer (87,5 tegen 83,2), is de gezonde levensverwachting **8,5** jaar langer (81-72,5), de periode van sukkelen met de gezondheid **4,2** jaar korter (6,5 tegen 10,7 jaar), de periode met een oplopende

zorgbehoefte **3,2** jaar korter (5 tegen 8,2) en de periode met slechte geestelijke gezondheid **1,3** jaar korter (2 tegen 3,3 jaar).

Bruikbaarheid van deze getallen:

Omdat de inkomens grote invloed hebben op deze getallen is het belangrijk om te weten of er grote verschillen zijn tussen de hoogste en de laagste groep in de Oude IJsselstreek. Bekend is dat 23% uitsluitend AOW heeft en geen ander pensioen. Dit zijn waarschijnlijk meestal echtgenotes van de huidige generatie, die tijdens het huwelijk niet meer een betaalde baan hebben gehad. Ook is bekend dat 9% van de 65-plussers moeite heeft om rond te komen en 2% grote moeite. Op basis van deze getallen schatten we de lage inkomens onder de 12.000 55-plussers op 15%, dus **1.800** personen.

We weten dat ca 12% van de senioren een hoog opleidingsniveau heeft en dus schatten we de hoge inkomensgroep op 15% , dus **1.800** senioren. De rest van de inkomens ligt hier tussen in. Omdat beide inkomensgroepen gelijk zijn kunnen de berekende gemiddeldes zonder correctie worden gebruikt.

Gemiddeld aantal personen dat sukkelt met de gezondheid, dat behoefte heeft aan hulp en dat langer leeft:

Al eerder is bepaald dat de gemiddelde gezonde levensverwachting voor mannen en vrouwen 72,5 jaar is , de afnemende gezondheidsperiode 10,7 jaar, de zorgperiode 8,2 jaar en dat er gemiddeld wordt er gestorven bij 83,2 jaar.

Uitgaande van 12.000 55-plussers zitten er dus $[10,7/(83,2-55)] \times 12.000 = 4.553$ personen in de sukkelperiode. In de zorgperiode zitten $[8,2/(83,2-55)] \times 12.000 = 3.489$ personen.

De 600 deelnemers aan Vitaal 85 hebben zoals reeds eerder bepaald gemiddeld een gezonde levensverwachting van 81 jaar, een afnemende gezondheidsperiode van 6,5 jaar, een zorgperiode van 5 jaar en een levensverwachting van 87,5 jaar. Er zitten dan $6,5/(87,5-55) \times 600 = 120$ personen in de sukkelperiode en $5/(87,5-55) \times 600 = 92$ personen in de zorgperiode. Zonder Vitaal 85 zouden dit er $600/12000 \times 4.553 = 228$ resp. $600/12000 \times 3.489 = 174$ zijn geweest. Het resultaat van Vitaal 85 is dat er jaarlijks uiteindelijk $228-120 = 108$ personen minder in de sukkel periode zitten en $174-92 = 82$ minder in de zorgperiode.

Door de stijging van de gemiddelde levensverwachting van de deelnemers van 83,2 naar 87,5 jaar neemt het aantal inwoners toe met $(87,5-83,2)/83,2 \times 600 = 31$ inwoners.

Hoogte zorguitgaven in Nederland en in de Oude IJsselstreek:

In 2013 bedroegen de totale zorguitgaven in Nederland €92,7 miljard euro, waarvan €39,9 miljard via de zorgverzekeraars. Dat is per € 5.596 per Nederlander en als hiervan $39,9/92,7$ is 43% naar ziektekosten gaat voor rekening van de zorgverzekeraars wordt dit deel **€2.409** per Nederlander. Omdat senioren veruit de grootste verbruikers van zorg zijn mogen we er wel van uit gaan dat er per senior in de periode van afnemende gezondheid per jaar gemiddeld **€7.227** aan zorg- en ziektekosten voor rekening zorgverzekeraars wordt uitgegeven.

De Oude IJsselstreek ontvangt per jaar €10.000.000 voor de WMO-2015 en dit gaat voor een belangrijk deel naar senioren die veel zorg nodig hebben. Gemiddeld hebben er 3.489 senioren zorg nodig waarvan de helft door uitsluitend mantelzorgers en de andere helft door zowel professionals als mantelzorgers. Als deze 1745 senioren 75% van de WMO-2015 zorg consumeren dan kost dit de gemeente jaarlijks per zorgpatiënt **€4.298**.

Door de deelname van minimaal 600 inwoners aan Vitaal 85 wordt er op de zorgkosten bespaard en ontvangt de gemeente een hogere uitkering van het gemeentefonds:

1. De ziektekostenverzekeraars besparen doordat er 108 personen minder in de periode van snel oplopende ziektekosten zitten. Hierdoor besparen de zorgverzekeraars per jaar $108 \times 7.227 = \text{€}780.516$. Dit is **€1.300 per deelnemer**.
2. De gemeente bespaart doordat er 82 personen minder WMO-2015 zorg nodig hebben in de periode van toenemende zorg, waarvan de halve periode aan professionele zorg. Hierdoor bespaart de gemeente per jaar $82/2 \times \text{€}4.298 = \text{€}176.218$. Dit is **€294 per deelnemer**.
3. De gemeente profiteert bovendien doordat de langer levende senioren de krimp kleiner maken en er daardoor per langer levende senior tussen de 75 en 85 jaar **€357,48** meer geld uit het gemeentefonds komt. De extra opbrengst uit het gemeentefonds is $31 \times \text{€}357,48 = \text{€} 11.081$. Dit is **€18,50 per deelnemer**.

De baten van de ombouw van het binnenkort overcomplete zwembad de Blenk naar een integraal preventief gezondheidscentrum voor ouderen, het Senioren Beweeg- en Trefcentrum Vitaal 85

1. De 12.000 55-plussers in de gemeente krijgen een clubhuis in eigen regie. Ze kunnen hier 7 dagen per week terecht om te werken aan hun gezondheid, om deel te nemen aan allerlei cursussen en workshops, het kunnen beoefenen van allerlei hobby's, gebruik kunnen maken van een goed uitgeruste werkplaats, in groepsverband eigen maaltijden bereiden en ook om gezellig te ontspannen, vooral in de weekends.
2. De bijna 3000 uitkeringsgerechtigden vanaf 30 jaar kunnen ook volop profiteren van dit centrum, ze kunnen een beroep doen op advies en ondersteuning door deskundige senioren, allerlei cursussen en workshops volgen, lotgenoten ontmoeten en volop werken aan de persoonlijke gezondheid. Hierdoor kunnen hun kansen op bv een nieuwe baan in belangrijke mate worden verhoogd.
3. De naaste familie, burens en vrienden kunnen **gemiddeld 8,5 jaar langer genieten** van deze veel langer gezonde deelnemers en hoeven **gemiddeld 3,2 jaar korter mantelzorg** te verlenen.
4. Verenigingen en andere instanties kunnen **gemiddeld 8,5 jaar langer profiteren** van deze deelnemers als vrijwilligers.
5. De gemeente bespaart jaarlijks **€176.000** op de WMO-2015 als er 600 inwoners deelnemen aan Vitaal 85 en bij een hogere deelname wordt dit evenredig hoger. De gemeente profiteert bovendien doordat de langer levende senioren de krimp kleiner maken en ze daardoor o.a. jaarlijks **€ 11.000** meer geld uit het gemeentefonds krijgt.
6. De ziektekostenverzekeraars besparen jaarlijks **€780.000** op de uitgaven aan ziektekosten door de 600 inwoners die via Vitaal 85 serieus aan de optimalisatie van hun leefstijl werken. Bij een grotere deelname wordt dit eveneens evenredig hoger.
7. Op korte termijn worden de grote effecten op de gezondheid en vitaliteit van deze 600 deelnemers aan Vitaal 85 ook duidelijk bij de overige senioren in de gemeente. In combinatie met een 2-jaarlijkse gezondheidstest voor alle 55-plussers heeft dit met grote waarschijnlijkheid tot gevolg dat veel meer inwoners ook zo'n leefstijl willen gaan volgen, een soort sneeuwbal effect. Het centrum Vitaal 85 kan maar een beperkt deel van deze kandidaten opvangen. Meerdere FreeWheel Clubs, die de overdag beschikbare accommodaties van sportverenigingen benutten, en andere bewegingsaanbieders als sportscholen en zwembaden zullen bij moeten springen. Verder ontstaat er wellicht behoefte aan extra senioren ontmoetings- en activiteitencentra elders in de gemeente.
8. De gemeente Oude IJsselstreek heeft hiermee de kans om binnen een aantal jaren de gezondste en meest vitale gemeente van de Achterhoek te worden en misschien wel van Nederland. Tegenwoordig noemt men dit een "blauwe zone" (blue zone), dat is een gebied waar de bevolking gemiddeld aanzienlijk langer gezond en vitaal oud wordt dan elders.

Laat ons alle handen in één slaan om van de gemeente Oude IJsselstreek een "blauwe zone" te maken!